

& tenore prædictis de specialis dono gratia dispensamus.

Eisdem privilegium eligendi tibi Confeſſarium elargitur, cui perſonæ S. Sua concedit facultates.

§.4. Liceat quoque vobis & cuilibet vestrum, aliquem idoneum & approbatum ab Ordinario Presbyterum secularem vel cuiusvis Ordinis regularem in vestrum eligere, confessorum, qui vita cuiuslibet vestrum comite vos & quemlibet vestrum a quibusvis excommunicationis, suspensionis, & interdicti, aliisque Ecclesiasticis sententiis, censuris, & poenis, a jure vel ab homine quavis occasione vel causa latis, & per vos incurſis, & quibus vos etiam Apostolica auctoritate illaqueari contigerit, etiam si absolutio Nobis & successoribus nostris Romanis Pontificibus pro tempore existentibus specialiter vel generaliter reservata existat: & quorumcumque votorum, & Ecclesie præceptorum transgressionibus: homicidio casuali, manuum violentarum in quavis personis, etiam Ecclesiasticis (non tamen Episcopos vel alios Superiores Prælatos) de præterito iniectionibus, seu consilii vel favoris ad id præstationibus: jejuniorum omissionibus (non tamen recitationis Horarum canonicarum, aliorumque divinorum Officiorum): & denique ab omnibus & quibuscumque aliis vestris peccatis, criminibus, & excessibus, ac delictis quantumcumque gravibus & enormibus, etiam talibus, propter quæ Sedes prædicta merito consulenda foret, videlicet a contentis in literis die Coenæ Domini publicari consuetis, semel tantum in vita & mortis articulo: in reliquis vero dictæ Sedi quomodocumque reservatis, aliisque quibusvis casibus, semel in anno confessionibus vestris diligenter auditis (sine tamen alicujus præjudicio) auctoritate Apostolica absolvere, & vobis pro commissis poenitentiam injungere salutarem: necnon vota quæcumque (ultramarino, visitationis liminum Beatorum Petri & Pauli Apostolorum, castitatisque & Religionis votis dumtaxat exceptis) in alia pietatis opera commutare valeat.

Pensionum translationem ad sum. 300. ducat. ab eis fieri quocumque tempore, ac quibuscumque personis concedit.

§.5. Vobisque ulterius, & cuicumque vestrum respective, ut quicumque loci Ordinarii vel Canonici Metropolitanarum seu aliarum Cathedralium Ecclesiarum, aut personæ in dignitate Ecclesiastica constitutæ, tam in dicta Curia, quam extra eam, ad id per vos respective coram Notario & testibus fide dignis eligendi seu eligendæ, quæcumque pensiones annuas vobis super Mensarum Abbatialium seu Capitularium ac Episcopaliū & Archiepiscopaliū ac quorumcumque Beneficiorum Ecclesiasticorum cum cura & sine cura Sæcularium, & quorumvis Ordinum & Militiarum Regularium, etiam Hospitalis Sancti Joannis Hierosolymitani, quomodocumque & qualitercumque qualificatorum, fructibus, redditibus, proventus, juribus, obventionibus, & distributionibus etiam quotidianis, seu illarum loco fructus, redditus, proventus, jura, obventiones, & emolumenta vobis nunc & pro tempore assignata & reservata, ac assignanda & reservanda, pro summa videlicet trecentorum ducatorum auri de Camera quoad singulos vestrum, quandocumque alicui vestrum respective placuerit, simul

vel successive, in toto vel in parte, etiam in cuiuslibet vestrum mortis articulo cassare & extinguere; ac postquam cassata & extincta fuerint, alias similes pensiones annuas super eisdem fructibus, redditibus, proventus, juribus, obventionibus, & distributionibus, & emolumentis, seu illarum loco fructus, redditus, proventus, jura, obventiones, distributiones, & emolumenta hujusmodi utique ad summam & quantitatem prædictam, uni vel pluribus aliis personis etiam per vos nominandis, etiam quæcumque quotcumque & qualiacumque Beneficia Ecclesiastica obtinentibus & expectantibus, Clericis, seu Clericali caractere insigniri volentibus, etiam eis, quoad vixerint, seu eorum Procuratoribus, ad id speciale ab eis mandatum habentibus, iisdem modo & forma, quibus vobis assignata & reservata, seu assignata & concessa fuerint respective, etiam absque consensu eisdem pensiones solvere debentur, etiam si illas vel illas, alias cassari & reservari de novo faciendi facultatem non habueritis: ac pensiones, & fructus, redditus, proventus, jura, obventiones, ac distributiones, & emolumenta hujusmodi etiam pluries cassata & de novo assignata fuerint usque ad summam & quantitatem prædictam, etiam literis Apostolicis super reservationibus & assignationibus hujusmodi non confectis, ac aliis cum omnibus & quibuscumque exemptionibus, privilegiis, decretis, clausulis, cautionibus, vinculis, obligationibus, & cautelis, ac etiam censuris, & poenis in prioribus reservationibus hujusmodi concessis & contentis, necnon cum subrogatione in quibusvis vestris juribus, etiam quoad quasi pensionem exigendi, in qua tunc eritis, integre, persolvendas, servata tamen forma Constitutionis sel. rec. Innocentii Papæ XI Prædecessoris Nostri super translationibus pensionum editæ, reservare constituere & assignare valeant, auctoritate & tenore prædictis de speciali gratia indulgemus.

Necnon facultatem studiendi de fructibus Beneficiorum.

§.6. Necnon etiam vobis, ut de omnibus & singulis Domibus, Prædiis, Possessionibus, Terris & locis, ac jurisdictionibus, cæterisque bonis mobilibus & immobilibus, quæ tamen non sint Altaris seu Altarium Ecclesiarum, vobis commissarum ministerio, seu alicui speciali earumdem Ecclesiarum Divino cultui, seu usui deputata, seque moventibus cujuscumque qualitatis, quantitatis, valoris, speciei, pretii, & conditionis existentibus, ac juribus & actionibus ad vos ratione Ecclesiarum etiam Cathedralium & Metropolitanarum, quibus vos forsitan præesse contigerit, necnon Monasteriorum, Prioratuum, Præpositurarum, Dignitatum, & aliorum quorumcumque Beneficiorum Ecclesiasticorum cum cura & sine cura, Sæcularium, & quorumvis Ordinum Regularium, quæ etiam ex quibusvis concessionibus & dispensationibus Apostolicis in Titulum, Commendam, administrationem, ac aliis quomodolibet obtinueritis, obtinetis, & obtinebitis ac fructuum, reddituum, & proventuum Ecclesiasticorum loco pensionum, ipsarumque pensionum annuarum super similibus fructibus, redditibus, & proventus, vobis reservatorum & assignatarum,

rum, ac reservandorum & assignandarum, quos & quas perceperitis, percipitis, & percipietis in futurum: nec non emolumentorum quorumcumque Romanæ Curie Officiorum, ac aliis quomodolibet spectantibus & pertinentibus, ac etiam de dictis proventus, fructibus, redditibus, & pensionibus annuis, necnon vestra & cuiuslibet vestrum industria & labore quomodolibet & undecumque, licite tamen, acquisitis & acquirendis, ac aliis etiam de muneribus & officiis, quæ exercueritis, & vos exercere contigerit, & aliis quavis occasione vel causa seu contemplatione, ad vos perventis & venturis, etiam si in pecunia numerata, & jocalibus, gemmis, aliisque pretiosioribus rebus consistant, tam in dicta Curia quam extra eam ubique locorum, etiam penes Beneficia ipsa existentibus, (quorum omnium qualitates, & veros etiam annuos valores, etiam si talia forent, quæ generali appellatione bonorum & supellectilium non venirent, sed specialibus indigerent vocabulis, præsentibus, ac si specificè & sigillatim exprimerentur & denominarentur, pro sufficienter expressis ac declaratis haberi volumus) usque ad summam sex millium ducatorum auri de Camera pro unoquoque vestrum, ac etiam de ipsis fructibus, redditibus, & proventus, & pensionibus debitis & debendis, (servata tamen forma Constitutionum Apostolicarum jam editarum, & si quas deinceps edi contigerit, super fructibus inexactis) etiam cumulative cum quibusvis aliis similibus vel dissimilibus facultatibus habitis & habendis, tam pro decentibus & honestis impensis funebribus, quam etiam pro remuneratione illorum, qui vobis viventibus servierint, etiam ultra servitii meritum, ac in vestrorum consanguineorum & affinium, ac quorumcumque locorum piorum favorem & usum, ac aliis pro arbitrio & voluntate vestris & cuiuslibet vestrum absolutis, testari, & testamento, codicillis, fideicommissis, legatis, donationibus tam inter vivos quam causa mortis, & aliis quibuscumque modis & titulis, scriptura etiam minus solemniter coram duobus vel tribus testibus, aut etiam cedula sola manu vestra scripta vel subscripta, & aliis in omnibus & per omnia prout & quomodolibet vobis videbitur, etiam in ipsa Curia & in mortis articulo, etiam nulla facta mentione præsentis, vel aliarum vobis pro tempore concessarum similiarum facultatum, aut quod in vim illarum testari seu disponere velitis & intendatis, semel atque iterum aut pluries disponere statuere & ordinare, itaut quidquid testatum gestum aut ordinatum, seu aliis dispositum a vobis fuerit, etiam in vim simplicis distributionis, ac aliis alio meliori modo valeat, & servari debeat; ipsaque testamenta, codicillos, & dispositiones, ordinationes, legata, & statuta pluries, ac toties quoties vobis videbitur, moderari, limitare, ac etiam in totum revocare, & alia de novo condere, libere & licite valeatis, auctoritate Apostolica earumdem tenore præsentium plenam & liberam concedimus facultatem.

§.7. Et insuper statuimus & ordinamus,

vobisque indulgemus, quod si vos ab intestato, & sine ulla, vel cum minus valida bonorum, & rerum, ac fructuum, reddituum, & proventuum prædictorum dispositione in dicta Curia vel extra eam, tam continua quam interpolata inibi cuiuslibet vestrum respective mansione, ac etiam extra beneficia vestra, vel alia loca debite a vobis residentia personalis, etiam nulla subsistente causa, ab humanis decedatis, omnia & singula bona, res, & jura, etiam, ut præfertur, qualificata, necnon spolia cujuscumque quantitatis & valoris existentia, etiam ex prædictis & aliis undecumque provenientia, ad Cameram Apostolicam seu in dictis beneficiis successores non pertineant, sed ad hæredes vestri sanguinis integre deveniant; & illis deficientibus, inter familiares vestros arbitrio personæ seu personarum, quas ad id scripto nominaveritis, distribuantur, nisi de alia dispositione vel intentione vestra scriptura etiam minus solemniter fecus appareret, quam tunc velut efficacem ipsæ personæ, vel alii Judices, seu executores omnino exequi & adimplere, illique se conformare in omnibus & per omnia debeant. Et nihilominus quæcumque hujusmodi testamenta, legata, donationes, dispositiones, & alia, forsitan a vobis etiam nulla, vel minus sufficienti facultate suffulta, de hujusmodi bonis, juribus, & actionibus, fructibus, pecuniis, jocalibus, aliisque rebus supradictis, etiam in favorem consanguineorum & affinium prædictorum, & aliis quomodolibet facta, cum omnibus inde secutis, ac etiam ea, quæ per vos in futurum fient, ex nunc prout ex tunc, & contra, pro dicta summa sex millium ducatorum approbamus & confirmamus, omnesque & singulos juris & facti, ac solemnitatum omittarum & omittendarum, necnon substantiales, aliosque defectus quoscumque, si qui intervenerint aut intervenerunt in eisdem, etiam si tales sint vel fuerint, quod specialis specificæ & expressæ de illis mentio præsentibus habenda esset, supplemus. Distinctius inhibentes quibusvis Archiepiscopis, Episcopis, aut aliis Ecclesiarum Prælatibus, necnon Camera prædictæ Præsentibus Clericis: ac eorum, necnon Fabricæ Basilicæ Principis Apostolorum de Urbe, ac Cruciatæ Sanctæ, & aliis Collectoribus & Subcollectoribus, cæterisque cujuscumque dignitatis, status, gradus, & conditionis existentibus, etiam quavis auctoritate & potestate fungentibus, sub excommunicationis majoris, aliisque Ecclesiasticis sententiis, censuris, & poenis, ne Univerſitates, Collegia, ac loca, & legatarios, hæredes, & personas, necnon testamentorum, voluntatum, & ordinationum hujusmodi executores prædictos directe vel indirecte quovis quæſito colore vel ingenio molestare audeant quoquomodo, vel perturbare.

§.8. Ac decernentes, prædicta omnia & singula, præsentisque literas, & testamenta, donationes, codicillos, fideicommissa, legata, ordinationes, derogationes, dispositiones, & alia quæcumque, necnon quæ in præmissis facta sunt, aut fieri contigerit tam vigore præsentis quam etiam aliarum concessionum vobis factarum, & deinceps in genere & in specie

Nonnulla eorum Consanguineorum, vel his deficientibus familiarium favore statui, si illos ab intestato obire contingat.

Extensio concessiois hujusmodi ad peccata casus.

cie faciendarum cum inde secutis & secuturis, etiam si vos intra Curiam, aut in quacumque alia Mundi parte extra Ecclesias & Beneficia, personalem residentiam requirentia, qualitercumque qualificata, per vos nunc & pro tempore obtenta, etiam pro vestra sola voluntate, & nulla subsistente causa non retinendi, ab humanis decedere contigerit, sub literis re. me. Pii Papae IV. praedecessoris pariter nostri contra quoscumque Episcopos, Archiepiscopos, & alios Praelatos, necnon Parochialium Ecclesiarum Rectores, ceterosque residentiae personali praedictae adstrictos, extra illam quomodocumque decedentes, septimo Kal. Decembris, Pontificatus sui anno Quinto, aut alio veriori tempore emanatis, & sub quibuscumque aliis Constitutionibus, aut revocationibus, suspensionibus, limitationibus, modificationibus, decretis, declarationibus Apostolicis, Cancellariae Apostolicae Regulis, ex quibuscumque causis quantumcumque maximis urgentibus, & inexcogitabilibus, etiam in favorem Fidei, & Divini cultus augmentum, ac concistorialiter, etiam a Nobis, & Sede praedicta haecenus, vel nunc, & pro tempore factis & editis, minime comprehendis, sed semper ab illis excepta, & quoties emanata fuerint, toties in pristinum & validissimum statum, & etiam sub posteriora data, etiam cum derogationibus & clausulis etiam derogatoriis derogationibus, irritantibusque, & aliis decretis, per vos eligenda apponendis, & latissima specificandis reposita, plenarie reintegrata, ac de novo concessa, validaque & efficacia fore; necnon perpetua firmitate subsistere, suosque plenarios & omnes effectus, quos de iure, stylo, consuetudine, aut alias quomodocumque sortiri poterunt, ac vim veri legitimi jurati stipulati validi & efficacis contractus inter vos ex una, & ac Nos & Cameram praedictam ex altera, partibus habere; nec etiam per promotionem ad Ecclesiam Cathedrali etiam Metropolitanam, aut translationem, vel aliam status & personae vestrae mutationem cessare, nec per similes vel dissimiles gratias vobis concessas & concedendas contundi, sed ipsis cumulative in omnibus & per omnia, & si quid in una ex facultatibus huiusmodi defecerit, per aliam suppleri debere, nec heredes, legatarios, ac loca, ad quos seu quae bona, iura, & actiones huiusmodi devenerint, vel quibus relinquuntur, aut executores praedictos ad tertiam seu aliam eorum partem, quam etiam ex nunc vobis, ac locis, hereditibus, legatariis, ac donatariis praedictis liberaliter concedimus & donamus, Cameram, vel Fabricam, aut Beneficia praedictis, etiam pro expeditione contra infideles, & quibusvis aliis quantumlibet piis usibus solvendum, ac cum ipsis desuper componendam, vel vos ad aliam particularem licentiam, sive indultum, aut confirmationem praesentium a Nobis vel Successoribus nostris Romanis Pontificibus petendum aut impetrandum, vel etiam in alia simili gratia, seu confirmatione illius vobis quomodocumque concedenda, de praesenti mentionem aliquam faciendam ullatenus teneri, nec ad id ulla unquam necessitate cogi

posse; & sic in praemissis omnibus & singulis per quoscumque Iudices ordinarios & delegatos, etiam causarum Palatii Apostolici Auditores, & eiusdem S. R. E. Cardinales, necnon pro tempore existentes dictae Camerae Camerarium Praesidentes & Clericos, in quavis causa & instantia, sublata eis & eorum cuilibet quavis aliter iudicandi & interpretandi facultate & auctoritate, iudicari & definiti debere; ac irritum & inane, si secus super his a quoquam quavis auctoritate scienter vel ignoranter contigerit attentari.

§. 9. Quo circa Ven. Fratribus nostris Ostien., & Portuen. Cardinalibus Episcopis, & dilecto filio Curiae Causarum Camerae Apostolicae generali Auditori per Apostolica scripta mandamus motu simili, quatenus ipsi vel duo aut unus eorum, per se vel alium seu alios praesentes literas, & in eis contenta quaecumque, ubi & quando opus fuerit, & quoties pro parte vestra desuper fuerint requisiti, solemniter publicantes, vobisque in praemissis efficacis defensionis praesidio assistentes, faciant auctoritate nostra eisdem praesentes literas & in eis contenta huiusmodi firmiter observari, ac vos illis omnibus pacifice frui & gaudere non permittebant, vos per quoscumque quavis auctoritate fungentes contra earundem praesentium tenorem quomodolibet indebite molestari inquietari vel perturbari: Contradictores quoslibet & rebelles per sententias, censuras, & poenas Ecclesiasticas, aliaque opportuna juris & facti remedia, appellatione postposita, compescendo, ac legitimis super his haberi servatis processibus, censuras & poenas ipsas etiam iteratis vicibus aggravari. invocato etiam ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachii Saecularis.

§. 10. Non obstantibus praemissis, ac pie me. Bonifacii Papae VIII. praedecessoris etiam nostri de una, & in Concilio generali edita de duabus diebus, dummodo ultra tres dietas aliquis auctoritate praesentium in iudicio non trahatur: necnon Lateranen. Concilii novissime celebrati de certo Notariorum numero, etiam si ad illum nondum devenit fuerit, cui per hoc alias derogare non intendimus: ac de consensu praestando in pensionibus, & quibusvis aliis etiam per Nos, & Sedem praedictam editis, & imposterum edendis Cancellariae Apostolicae Regulis, ac stylo in similibus haecenus observato: ac re. me. Alexandri Papae VI. pariter praedecessoris nostri, tertiam partem bonorum Ecclesiasticorum Camerae praedictae deberi inter alia disponente: necnon eiusdem Bonifacii Papae VIII. per quam concessionem, fructus in absentia percipiendi sine praesensione temporis, fieri prohibentur: ac Pii Papae IV. praedecessoris etiam nostri de gratis quaecumque interesse Camerae Apostolicae concernentibus in dicta Camera intra certum tunc expressum tempus praesentandis & registrandis: ita quod praesentes in eadem Camera nullo unquam tempore registrari facere teneamini: ac simili re. Urbani Papae VIII. pariter praedecessoris nostri de pensionibus alias translatis iterum non transferendis: ac quorumvis aliorum Romanorum Pontificum praedecessorum

Deputat. speciales Literarum harum. Exequutores;

Contraria quibuscumque speciali-ter derogant.

nostrorum, & quibusvis aliis Apostolicis, ac in Universalibus, Provincialibusque, & Synodalibus Conciliis editis, generalibus vel specialibus constitutionibus, & ordinationibus; necnon legibus etiam Imperialibus, & municipalibus tam Urbis quam aliarum Civitatum & Locorum, quibus Cives originarii creati existitis, & quarumvis Ecclesiarum, Monasteriorum, Ordinum, & Hospitalis praedictorum; necnon quorumvis Collegiorum, & Officiorum dictae Curiae, & Regnorum Provinciarum, & Urbis, ac aliarum Civitatum & locorum, ac Camerae praedictorum, etiam iuramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, & consuetudinibus, stabilimentis, usibus, & naturis; etiam si de illis servandis, & non impetrandis literis Apostolicis contra ea, nec etiam ab alio, vel ab aliis impetratis, aut alias quomodolibet concessis utendo, vos per vos vel procuratores vestros praesentibus forsitan haecenus, vel vos imposterum praestare contigerit iuramentum; privilegiis quoque indultis & literis Apostolicis, dictis Ecclesiis, Monasteriis, Ordinibus, & Hospitalibus, illorumque Praesulibus, seu Administratoribus, & Superioribus, ac Magistris, Praeceptoribus, Prioribus, Militibus, etiam Antianis, Capitulis, Conventibus, Civitatibus, & locis, aliisque praedictis; ac illorum Communitatibus, & Universitatibus, aliisque personis etiam particularibus; necnon Archiepiscopis, & Episcopis, & aliis Ordinariis, etiam eisdem Cardinalibus, ac dictae Curiae Officialibus, illorumque Collegiis, ac etiam decimarum, pedagiorum, gabeliarum, & onerum Exactoribus, & Appaltatoribus, & aliorum onerum Redemptoribus, sub quibuscumque tenoribus & formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus efficacissimis & insolitis clausulis, ac irritantibus, & aliis decretis, per quoscumque Romanos Pontifices praedecessores Nostros, ac etiam Nos & Sedem praedictam, etiam concistorialiter, ac de eorumdem Cardinalium consilio, etiam per modum Statuti & Constitutionis perpetuorum, ac motu & scientia similibus, deque Apostolica potestatis plenitudine, vel ad Imperatoris, Regum, Reginarum, Ducum, Marchionum, & aliorum Principum instantiam, seu illorum contemplatione in genere vel in specie, ac alias quomodolibet etiam iteratis vicibus concessis; etiam si in eis ac statutis & stabilimentis praedictis caveatur expresse vel tacite, quod Urbis nisi originariis Civibus Romanis, ac Civium eorumdem filii conferantur; quodque nonnullarum Ecclesiarum Beneficia nisi per personas illustres vel nobiles, ac etiam originarios Cives, aut alias certo modo in illis expresse qualificatos, obtineri non possint; & nulli in Cives Urbis, ac Civitatum, Oppidorum, Terrarum, & Locorum huiusmodi admitti, seu illorum privilegiis uti possint, nisi prius in dictis Civitatibus, Oppidis, Terris, & Locis per certum tempus habitaverint, seu etiam in illis bona etiam stabilia forsitan ad certum valorem ascendit possederint, quodque Praeceptorum, & alia Beneficia quaecumque

dicti Hospitalis tam ex eius institutione, quam ex stabilimentorum praedictorum dispositione, pensionibus, Clericis Saecularibus, & aliis personis, etiam Apostolica auctoritate reservandis, gravari non possint; quodque stabilimentis & privilegiis praedictis etiam vigore implicitae derogationis latissime extendenda, etiam per quascumque literas Apostolicas, & quavis etiam derogatoriis derogatoriis efficaciores & insolitas clausulas derogari non possint, nec derogatum censeatur, nisi derogatio huiusmodi de consilio Cardinalium eorumdem fiat, & tum demum Magistri & Conventus praedictorum ad id accedat assensus, sintque literae derogationis huiusmodi etiam per dictum Magistrum subscriptae, ac illi & praefato Conventui per diversas in forma Brevis, aut alias literas diversis temporibus cum certis intervallis praesentatas intimatae, & non alias; necnon alio modo, & semper in omnibus, quae sic fuerint, etiam de simili consilio, derogationibus sit apposita clausula, quod illarum effectum sortiantur de consensu Magistri & Conventus praedictorum, & non alias, nec alio modo; quodque ipsi Exactores & Appaltatores decimas, pedagia, & onera huiusmodi etiam ab exemptis exigere, & illos ad solutionem seu contributionem cogere & compellere possint seu debeant. Quibus omnibus illorum omnium tenores, ac si de verbo ad verbum infererentur, praesentibus pro expressis habentes, illis alias in suo robore permanentibus, hac vice dumtaxat in genere & in specie ad effectum praesentium sufficienter & expresse derogamus, & derogatum esse decernimus; Quodque vos primam non feceritis in Ecclesiis huiusmodi personalem residentiam consuetam, ceterisque contrariis quibuscumque.

§. 11. Volumus autem, quod antequam gratia creationis in nostros, & Sedis Apostolicae Notarios vobis, ut supra facta, perfrui valeatis, in manibus alicujus personae in dignitate Ecclesiastica constitutae professionem Fidei juxta articulos, pridem a Sede praedicta propositos, expresse emittere, & solitum fidelitatis iuramentum praestare omnino teneamini.

§. 12. Quodque praesentium transumptis, etiam impressis, manu alicujus Notarii publici subscriptis, & sigillo personae in dignitate Ecclesiastica constitutae munitis, eadem proferri fides ubique adhibeatur in iudicio & extra, quae adhiberetur ipsis praesentibus, si forent exhibitae vel ostensa. Ceterum volumus pariter, atque decernimus, ut illis ex vobis, quibus similes testandi de bonis, ac pensiones transferendi facultates a Romanis Pontificibus praedecessoribus nostris, quorum respective etiam familiares continui commensales erant, concessae fuerunt, praesentes literae quoad facultates testandi de bonis, & transferendi pensiones huiusmodi minime suffragentur.

Datum Romae apud Sanctam Mariam Majorem sub Annulo Piscatoris die 25. Novembris 1730. Pontificatus nostri Anno Primo.

F. Cardinalis Oliverius.

P

XVI. Crea-

De Fidei professione, & Fidelitatis iuramento per eandem emittendis Familiaribus ante creationem, in Sedis A. Notarios.

Fides Transumptorum, &c.

XVI.

Dat. die 4. Dec. 1730. Pontif.

Creatio XXV. Puerorum honorariorum in Comitibus Palatinis, & Aurata Militia Equites occasione solemnibus equitationis a Vaticano ad Lateranum &c.

Dilecto Filio Equiti Gaspari Patti

CLEMENS PAPA XII.

Exordium.

Dilecte fili salutem &c. Ex Romani Pontificis beneficentia provenire dignum est, ut qui erga illum devotionis & obsequii signa demonstrant, iidem ab ipso Romano Pontifice honoribus & gratiis decorentur.

Cum itaque nuper in solemnibus equitatione, qua Nos insigni S.R.E. Cardinalium, Antistitum, Procerum, ac Officialium, Ordinumque Romanae Curiae comitatu, pompa celebri, & multorum Adolescentulorum nobilium seu puerorum honorariorum ad latus nostrum adstantium corona stipati, lectica e Palatio nostro Vaticano ad Ecclesiam Sancti Joannis Lateranensem, ut moris est, processimus, Tu unus ex Adolescentulis seu Pueris honorariis hujusmodi extiteris: Nos propterea, ut aliquod paterni nostri affectus in familia tua extet munimentum, te peculiari benevolentiae nostrae favore prosequi volentes, & a quibusvis excommunicationis, suspensionis, & interdicti, aliisque Ecclesiasticis sententiis, censuris, & poenis a jure vel ab homine, quavis occasione vel causa latis, si quibus quomodolibet innodatus existis, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes & absolutum fore censentes, Motu proprio, & ex certa scientia ac mera liberalitate nostris, te Auratae militiae Equitem, ac Aulae Lateranensis, & Palatii Apostolici Comitem, auctoritate Apostolica tenore praesentium facimus & creamus, teque aliorum Equitum & Comitum hujusmodi numero & consortio favorabiliter aggregamus, tibi que ut Torquem aureum, ac enssem, & aurata calcaria gestare, necnon omnibus & singulis privilegiis, gratiis & indultis, exemptionibus & praerogativis, quibus alii Equites & Comites hujusmodi de jure usu & consuetudine, aut alias quomodolibet utuntur, fruuntur, & gaudent, ac uti frui & gaudere possunt & poterunt quomodolibet in futurum, pari modo (citra tamen exemptiones a Sacro Concilio Tridentino sublatis) uti frui & gaudere libere & licite valeas, earumdem tenore praesentium concedimus & indulgemus.

Cum collatione Privilegiorum, quibus ceteri Palatini Comites fruuntur.

In contrarium non obstantibus, &c.

Non obstantibus Constitutionibus & Ordinationibus Apostolicis, ac quibusvis etiam juramento confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis & consuetudinibus, ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae apud Sanctam Mariam Majorem sub Annulo Piscatoris die 4. Decembris 1730. Pontificatus nostri anno Primo.

Similis pro singulis aliis Pueris honorariis juxta notulam inferius postam. Dat. ut in praecedenti.

F. Card. Oliverius.

Nominati dall' Eminentissimo Camerlengo:

- Sig. Cavalier Gasparo Patti. Sig. Conte Cesare Panimolla. Sig. Baron Giovanni Puget. Sig. Marchese Adriano Canale. Sig. Cristofaro Fonseca.

Nominati xxv. Puerorum.

Dall' Eccellentissimo Primo Conservatore.

- Sig. Marchese Innocenzo del Bufalo. Sig. Marchese Nicola del Bufalo. Sig. Marchese Curzio Muti. Sig. Marchese Mario Muti. Sig. Conte Alessandro Orfini.

Dall' Eccellentissimo Secondo Conservatore.

- Sig. Conte Cesare Alfani. Sig. Francesco della Vetere. Sig. Alessandro Bonechi. Sig. Conte Alessandro Ferretti. Sig. Marchese Giuseppe Nunez.

Dall' Eccellentissimo Terzo Conservatore.

- Sig. Marchese Giuseppe Maccarani. Sig. Marchese Nicolò Giugni. Sig. Cavalier Silvio Vicentini. Sig. Giovanni Carlo Cittadini. Sig. Marchese Emerico Bolognini.

Del Signore Priore de Caporioni.

- Sig. Baron Pompeo Scarlatti. Sig. Antonio Amadei. Sig. Conte Francesco Mei. Sig. Angelo Fagnani. Sig. Gaetano Corettini.

XVII.

Leges publicae Scientiarum Academiae Cervariae, in Cathalonia a Philippo V. Rege Catholico institutae, auctoritate Apostolica confirmantur, concessis Academiae hujusmodi nonnullis Privilegiis.

Dat. die 4. Dec. 1730. Pontif.

CLEMENS PAPA XII.

Servus Servorum Dei.

Ad perpetuam rei memoriam.

Imperscrutabilis Divinorum Judiciorum, altitudo statim atque humilitatem nostram ad sublime Apostolicam Dignitatis culmen, nullo licet meritum nostrorum suffragio evexit, inter multiplices, & quae nobis occurrerunt Apostolatus Universi curas ad propagandas conservandasque studiorum generalium Universitates, per quas spiritualibus Evangelicae Disciplinae armis invisibiles militantis Ecclesiae hostes triumphali certamine profligantur, peculiari sollicitudinis studio mentis nostrae aciem jure optimo convertimus.

Studiorum Universitates quantum Religioni stabilendae, propagandae, & vindicandae conferant.

ptionem, admissionem, visum, amicum, instructionem, disciplinam, studiorum directionem, aliaque ad providum ejusdem Universitatis a praefato Philippo Rege, ut praefertur, erectae & fundatae, gubernium spectantia quomodolibet & pertinentia, infra scripta Statuta desuper edi curaverit tenoris sequentis, videlicet.

Constitutiones Academiae Cervariensis.

TITULUS PRIMUS.

De Audientia Scholastica.

§. 1. Ut Academia Cervariensis disciplinarum omnium laude florescat, & diligentius exculta, nova semper pietatis ac literarum incrementa suscipiat; neve, quasi anarchiae genus, turbulenter feratur; sed certo & in perpetuum valituro jure gubernetur, Scholasticus sive Cancellarius, qui universam Achademiae Praefecturam obtinet, tanquam Pater praee omnibus solertius invigilet, ut Universitatis hujus Statuta & Sanctiones, quorum tutela ejus fidei & sollicitudini concedita est, & super qua conscientia ejus graviter oneratur, omnino tam a Doctores quam a Discipulis accurate serventur. Interim sedulo etiam provideat & curam gerat, ut Scholares singuli vita & moribus specimen virtutis & probitatis exhibeant; & studio, quo par est, in literarias exercitationes incumbant, ac si quos desides & flagitiosos, sive ludo aut luxu deditos, & aliorum impietate & bonis artibus progressui officientes comperit, auctoritate sua opportune in eos animadvertere non desistat: Contra quos, si sic oportere censuerit, summarie & de plano procedat.

Poterit vero Scholasticus sive Cancellarius idoneum suae jurisdictionis Vicarium constituere, qui Clericus quidem sit, non tamen conjugatus, qui nec in Achademia Cathedrali obtineat, nec a Civitate Cervariae sit oriundus, aut ibidem antea per jure decennium commoratus (quod tamen in Vice-Scholastico deputando non tenebitur observare) quique pro Tribunali jus cuique reddat, & causas tam civiles quam criminales attente discutat. Praeterea una cum Appartoribus & Bidellis scholas crebro circumeat: Scholares suis etiam in hospitibus, modo ne Professorum conviviales sint aut commentales, diu nocturne cum oportuerit inviset: Cui mox ingressuro inquilini domorum januas adaperire debeant: Qui otiosos insuper & male feriatos per plateas & compita intempestive oberrantes cogat in aedes proprias se recipere, ut ubique pacate utiliter & honeste Achademicorum vita transigatur.

In causis civilibus Scholarium summarie procedatur; In iis praecipue, quae modicam summam non excedunt, videlicet mille regalium. Cum vero res ea fuerit, quae plenariam cognitionem desideret, ut litigantium commodo laborum & impensarum ratio habeatur, quam brevius fieri potest examinanda & definienda erit. Regula autem & norma

Academia Cervariae a Serenissimo Philippo V. Hispaniarum Rege, privilegio munita, ac sublimitate firmata.

De Vicario Scholastico equique officio.

De modo procedendi in causis civilibus Scholarium.

ma judicialiter procedendi sit juxta Audientiam Ecclesiasticam Illerdensem.

Ne quid Achademia detrimenti capiat, Curia Sæcularis, ab Scholastico ejusve Judice requisita, opem & auxilium, dummodo pro exercenda sive tuenda jurisdictione desideraverint, ipsis impertiri debeat, expensis tamen Achademie, si ob id ab Urbe longius proficisci contigerit.

Judex Achademicus (in criminalibus præsertim) soli Notario, examen Testium, non committat. Si tamen id cogente aliquando necessitate fecerit, personam integram ipsi conjugat; nec ullum pignus ratione debiti civilis ab Scholaribus auferri, aut eorum libros venundari patiatur, nisi adversus eos, quos prope diem de fuga suspectos esse constiterit.

Apparitor Cancellarii mandatum pignoris capiendi non nisi Tabellone præsentis, exequatur, nec nisi confecto Inventario, juxta quod res hujusmodi hæc publicæ subiciantur; neque interim pignora ipse, sed fidus sequester ab Scholastico vel Judice designandus detineat. Scholarium arcas & armaria quovis quæsto prætextu aperire non audeat, nisi Scholastici vel ejus Judicis facultate de scripto ostenderit. Si secus fecerit, prima vice, quinquaginta regalibus hospitali adjudicandis mulsetur: secunda in annum ab officio a Scholastico suspendatur.

Officiales omnes a Cancellario destinandi Achademie foro non gaudeant, quin prius habuerint deputationis ejusdem legitimum documentum, & jurato caverint pecunias a nemine, ultra quod jura sanxerint, accepturos. Quas si aliquando, tamen sui muneris obeundi obtentu, fraudulenter extorserint, poena quadrupli coherceantur hospitalis compendii assignanda.

Judex unoquoque mense singula docentium invitat Gymnasia; atque ut commodius suo muneri satisfaciat, aliquis Professorum pro diversitate facultatum eundem sociabit. Quod etiam, cum opus visum fuerit, Cancellarius ipse præstabit, ut ita in docendis & addiscendis bonarum artium disciplinis majora sint tum Præceptorum tum Discipulorum incitamenta; quos non spes tantum, præmiorum alliciat, sed metus quoque poenarum absterreat, dum tantam a Scholarcha super hæc rebus diligentiam & vigilantiam noverint adhiberi.

Nunquam Judex permittat Pauperes per scholas stipem cogere, sed ad valvas tantum Achademie subsistere.

Cancellarius per se inter sit præcipuis Achademie functionibus, ut rite & de more peragantur; idque tantum per Vice-Scholasticum a se constituendum præstare possit, si justa de causa e Civitate Cervariæ adfuturus sit, aut, si adfuerit, valetudine impediatur.

TITULUS II.

De Concilio Achademie.

§.3. Concilium sive Definitorum, sive plenum, non alio cogi possit, quam in locum

De causis criminalibus.

De Visitatione Scholarum quolibet mense per Judicem faciendæ.

De loco cogendi Concilium.

Achademie ad id peculiariter destinatum, nec quin pridie omnes Concilio interfuturi & laturi suffragia ab altero Bidello per schedam Scholastici manu signatam, & rem, quæ in eodem Concilio discutienda sit, continentem, convocentur; nisi secus fieri pro negotiorum qualitate aliquando expediat. Quod si plerique accedere subdole renuerint, vel sub poena præstiti, vel alio congruenti juris remedio adigantur.

In Aula Conciliari sint duæ mensæ, altera ante Scholasticum, supra quam campanula & Statuta Achademie collocentur regione altera, in qua Secretarius habeat binos codices, alterum ad Decreta Achademica, alterum ad mandata describenda: Theologi & utriusque Juris Professores promiscue inter se, servato tamen antiquitatis ordine, assideant: Deinde Medici: ac demum postremis subsellis Philosophi; atque ita pariter inter singulos ex singulis harum classium juxta gradus antiquitatem sessio disponatur, præterquam in propugnatione Thesium, ubi antiquior in ea facultate principem locum obtinebit. Caveat omnino Scholasticus, ne in dicendis sententiis ordo prævertatur, nec convicia offensiones aut jurgia suborian- tur.

Bidellus per se, vel si legitime impediatur, per personam idoneam, postquam singulos Concilio accessuros, exhibita præfata scheda, de re agitata certiores fecerit, eam, postmodum sub poena unius regalis Secretario tradat, qui statim Concilio adfidentibus, eandem recitet, & transferat in codicem, pro exordio resolutionis Conciliaris mox capiendæ: Quod si præstare neglexerit, duorum regalium multam sustinebit.

Definitorum Concilium (in quo præsertim de rebus ad annuos Achademie redditus spectantibus, & Officialium renunciatione, agi debet) legitime haberi non possit, nisi tredecim Doctores aut Magistri adfuerint ex Definitorum classe Concilium vero plenum (in quo de cæteris ad Achademiam pertinentibus deliberandum est) viceno Doctorum aut Magistrorum numero, præter Scholasticum constabit.

In utroque autem, vel viva voce vel per secretum Scrutinium, si res ita postulet, aut ita fieri Suffragatorum quilibet desideraverit, Doctorum aut Magistrorum suffragia excipiantur.

Si omnes quasi per instinctum & assensum in eandem ire velint sententiam, fat erit, Scholasticum palam sciscitari, num quis dissentiat, ut ejus quoque suffragium in acta referatur. Dum vero palam voce feruntur suffragia, suum postremus pronunciet Scholasticus, ne libertati vocalium officiat: mille merapetinos, si secus faxit, ad compendium Hospitalis perfolvat.

Si res in Concilio discutienda secreto indigeat, ne quod sancitum decretumve fuerit, quibus par non est, innotescat, Scholasticus cunctos silentii Sacramento obligabit.

Quæ semel rite per Concilium decreta fuerint, non rescindantur, nec rursus proponantur, nisi tres ex quatuor Concilii partibus

Locorum assignatio pro sessionibus in Aula Conciliari.

De numero ad hujusmodi habenda Concilia requisito.

De suffragiis.

Semel decreta nec rescindenda, nec iterum proponenda.

bus rationabiliter id expedire censuerint, nec Scholasticus ipse, quin exequantur, aut impedire aut retardare possit; multam alioquin sex mille merapetinorum pro singulis vicibus incursum, Hospitali applicandam; & nihil demum, ultra quod præscriptum est in scheda, in illo actu agitur.

De absentium suffragiis.

Nemo (tamen si jus suffragii cæteroquin habeat, vel sit ipse Cancellarius) illi Concilio inter sit, in quo de re ad ejus damnum, aut commodum manifestò & præcipue pertinet agi debeat; nec absens, quamvis legitime impeditus, suffragium suum uni ex eligentibus demandare possit.

Si quem vero ex iis, qui adsunt, impetrata prius a Cancellario venia, cætu abire, contigerit, dummodo rem, de qua in concilio agitur, probe intellexerit, fas erit illi propriam sententiam Secretario aperire, & ferendi suffragii vicem demandare, ut inter cætera præsentium suffragia recensatur.

Fores Aulae Conciliaris Magister silentii circumstet, ut præsto sit ad campanulæ sonitum Cancellarii vocantis imperio.

De electionibus officiorum.

In rebus gratiosis a Concilio definiendis per albos nigrosve calculos Scrutinium peragatur, illis concessam, his vero negatam gratiam indicantibus. Electio officiorum, distributis per Secretarium tessulis, & a singulis a Cancellario ad infimi subsellii Doctores in loculos immisissis, rite peragatur; mox per Secretarium palam & aperte colligendis & promulgandis: atque is demum habeatur electus, in quem pars Concilii major consenserit. Cæterum si in Scrutinio ita in plures dispersi suffragia contigerit, ut ad nullum debitum eorumdem numerus conveniat, rursus ineunda erit electio inter eos dumtaxat, in quos major pars suffragiis auerit.

Conciliis omnibus Cancellarius ipse inter sit; ejus tamen locum & vicem, si abies fuerit, Ecclesiasticus antiquior subeat. Si quando res occurrerit digna conciliari consultatione, & convocationis schedulam Scholasticus exhibere detrectaverit, Professores omnes proprietarios apud Antiquiorem convenire licebit; & dummodo e tribus duæ partes consentiant, duo ex ipsis una cum Achademie Secretario schedam requirent a Cancellario; quam si non impetrent, antiquior Ecclesiasticus schedulam Achademico ritu signabit, & Concilio mox cogendo præstabit.

De peragenda a Secretario.

Secretarius in librum quotannis ad id paratum referat perspicue & diligenter, quæcumque a Concilio fuerint decreta; parique sedulitate singulorum describat suffragia, nulliusque roboris & momenti censeantur ea, quæ in Conciliari codice rite non fuerint consignata. Si vero contigerit, attestationem conciliaris decreti exhiberi oportere, fat erit affirmare, in id majorem Concilii partem consensisse, quin sigillatim fiat suffragiorum recensio. Petenti etiam proprii suffragii, quod in Concilio tulit, attestationem, eam Secretarius ad Cancellarii jussum præstabit.

Quæ contra Constitutiones decerni in

Si in Concilio, sive Definitorum, sive pleno, adversus ipsas Achademie Constitutiones aliquid decernatur, sit ipso jure irritum &

inane; Quod proinde in ipso palam confesso Secretarius pronunciat, ut Syndicus, qui propterea singulis Conciliis interesse tenebitur, Suffragatores obtestetur, ne velint Constitutionibus refragari. Quod si minime impetretur, a Scholastico rogabit, ut irrita Concilii acta declaret. Quod si Secretarius & Syndicus ipse, aut aliquem veriti, aut alio quovis respectu satisfacere muneri suo neglexerint, quilibet e Concilio poterit hoc munus obire; Syndicus vero & Secretarius & officio & salario illius anni priventur.

Conciliis decerni contigerit, irrita declaranda.

Ubi Concilium aut juxta Constitutiones aut extra ordinem negotiorum aliquod Doctoribus vel Magistris conficiendum injunxerit, illud suscipere, & diligenter obire ad præscriptum Concilii obligentur; nec ipsis recusatio, quam major Concilii pars non probaverit, suffragetur. Professuris autem procul ab Achademia intra vel extra Provinciam ejusdem Achademie causa, sive perpetuam, sive temporalem Cathedram obtineant, præterquam quod ex privilegio præsentis censentur, competens salarium attribuat, tria videlicet regalia argentea octo Juliorum proprietariis extra Cathalonie Principatum, duo vero cæteris professoribus: Si intra Provinciam, duo regalia proprietariis, cæteris sescu Regale. In hujusmodi vero personarum electione & causæ statum & personæ industriam singuli, suffragia laturo, accurate perpendant pro majori Achademie bono.

Salarium Achademie causa absentibus dandum.

Nulli præterea demandetur commissio ad eum locum, in quo propria negotia habuerit; neque lectionum tempore Professor proprietarius eligatur, nisi pro utilitate & rei momento ita consenserint duæ ex tribus Concilii partibus.

Tempus tamen absentis præfigendum.

Concilium autem Commissario tempus præstet negotio transigendo, quod aliqua de causa prorogari poterit. Cæterum si ad Regiam Matritensem sit decernenda legatio, tam licentia quam termini præfixio, ejusdemque prorogatio ad Supremum Regium, Concilium pertinebunt omnino.

Pro negotiis intra Civitatem obeundis explicandive, præsertim extraordinariis, procuratio alicui a Concilio demandetur. Secretarius postridie mandatum in scriptis tradat Commissariis, qui si id oscitanter præstiterint, vel intra terminum a Concilio præfixum illa non confecerint, negotiorum ejusmodi procuratio ab ipsis ad alios transferatur. Præterea ipse Secretarius diebus, quibus cogi solet Concilium, relegat, quæ data sint mandata ex ipso mandatorum Codice, quem ea propter paratum habeat. Scholasticus vero pro suo jure quibusve negotiis transigendis adesse poterit.

De negotiis in Civitate obeundis.

Si plura sint Achademie negotia, quam ut ordinariis, quæ cogi solent, Conciliis explicari possint, liceat semel in hebdomada Proprietarium Theologie Professorum, & duos pariter juris utriusque Proprietarios, Secretario & Syndico præsentibus, convenire, qui mature de re habito Concilio, quod æquum justumque fuerit, decernant; ne si diutius ea de re Concilii sententia expectanda foret, negotiorum opportunitatibus, & Achademie

In negotiorum pluralitate peculiariter habendæ confesio.

Achademix commodis detrimentum asseratur.

In rebus aliarum facultatum Doctores tangentibus deinceps horam prius requirant. Sicut etiam.

De suffragiis decretisque scribendis.

Quis sine Supremi Consilii Regii approbatione fieri nequeat.

Cum saepe contingat, negotia huiusmodi in deliberationem cadere, quae ita peculiariter ad aliarum facultatum Doctores pertineant, ut caeteri non satis commode illa cognoscere & explicare possint, ea de re Concilium nihil ante decernat, quam illius facultatis Professores, consultatione super articulo proposito maturius habita, audiantur.

Ne Secretarius in transcribendis suffragiis, Conciliique decretis, querimonis (ut contingere facile est) sit obnoxius; Scholasticus & Doctor antiquior diligenter inspiciant, num singula fideliter in acta relata sint, quibus deinde subscribat Antiquior, & infra Secretarius, absoluto statim Conuentu antequam Conciliarem Aulam egrediantur. Si vero proxiori calamo seu scriptione res egeat, id ipsum postmodum praestari poterit. Quoties hoc praetermiserit Secretarius, quingentis marapetinis multabitur, avario Achademix inferendis.

Nulli unquam Commissario poterit delegare Concilium, ut ad Thesaurarium Achademix solvendi mandatum decernat, aut expedit; nec ipse Scholasticus mandata huiusmodi ad eundem Thesaurarium per se decernere; alioquin irrita sint omnino & inania; nec eorum ratio usquam habeatur, nisi toto approbasse Concilio per Secretarium & Ratiocinatores subscripta fuerint. Nulla pariter sine Scholastico sine Concilio sit facultas vel salarium creandi vel vetus augendi. Si vero res ita suadeat, & duae ex tribus Concilii partibus consentiant, utrumque licebit; non tamen prius quam Supremi Regii Consilii & consensus & approbatio accesserit. Si secus fiat, dependant in multam singuli Suffragatores duo regalia octo juliorum, quae Bibliotheca Universitatis assignentur.

Pro sipe eroganda Definitores in Concilio quantitatem sex regalium octo juliorum non excedant, in quo tamen omnino supplementum indigentiae, & Achademix status ratio habeatur.

Caveat omnino Concilium ab impensis iniustis decernendis, alioquin de suo Achademix damna compensare singuli tenebuntur.

TITULUS III.

De Definitoribus.

§.4. Cathedras perpetuas obtinentes ipso jure Definitores habeantur, necnon & Professores Emeriti seu Jubilati.

Quis Cathedrae perpetuae sint.

Cathedrae vero perpetuae sunt: nimirum septem, Sacrae Theologiae primariae, & Vespertinae; Decretalium, Decreti Gratiani, Concilii Tridentini; Primariae, & Vespertinae Pandectarum, Primariae, & Vespertinae Pandectarum, Primariae & Vespertinae Medicinae, Prognosticorum, Philosophiae Moralis, Matheos, Rhetorices.

Professores proprietarii ex hisce antiquiores octo, totidem ex Doctoribus seu Magistris, temporales Cathedras Regentibus, Definitores, & Scholasticos, duos eligere de-

beant, & eiusmodi electio ita pariter ab octo aliis Proprietariis deinceps singulis bienniis repetatur; nunquam vero eosdem rursus eligere liceat, nisi post aliud biennium, cui tamen sanctioni derogari poterit, ubi id suaverit optime merita de rebus gestis industria personae, & tres ex quatuor Concilii partibus consenserint.

Biennalis haec electio fiat postera die ad Festum Sancti Lucae, nec quidquam aliud eo Concilio agi possit.

Concilium Definitorum, quod pro rerum opportunitate Scholasticus convocari mandaverit, ratum & legitimum non aestimetur, in quo major pars ex Doctoribus seu Magistris, qui sunt ipso jure Definitores, non interfuerit.

TITULUS IV.

De Consiliariis.

§.5. Quatuor Consilarii ab Scholastico renunciati eligantur, vita, moribus, ingenio probatissimi, qui saltem per annum Achademix albo fuerint inscripti, nulliusque Doctoris sine alterius famulatu sint additi. Primus pro Regnis Castellae, Legionis, & Navarrae; Secundus pro Regnis Aragoniae, & Valentiae; Tertius pro Cathaloniae Principatu; Quartus pro exteris, qui Cervariam Studiorum causa confluerint; Uniuscujusque vero classis cura ad unumquemque ex praestatis Consiliariis pertinebit.

Quae requirantur ad hoc ut quis Consiliarium eligi possit.

Consiliarium officium post anni lapsum expiret; & penes eosdem sit jus, imposterum singulis annis, Judice tamen Achademix & Tabellione praesentibus, sibi Successores idoneos, ex Regnis designatis oriundos, praefato ordine eligendi. In huiusmodi autem electionibus convivia comotationes & alia, luxu incitamenta Scholasticus omnino vetabit.

Consilarii officium post annum expiret.

Consilarii munere semel functus, non nisi post triennium, rursus eligatur. Si vero durante officio ab Achademia abfuturus sit, idoneum Proconsiliarium sufficiet, eaque de re Judicem certiore faciat. Si intra annum redierit, quod reliquum est temporis, per se explebit. Proconsiliarius autem anno proxime sequenti eligi non poterit in Consiliarium, tametsi exiguo tempore Proconsilarii munus exercuerit.

Quid sit illorum officium.

Consilarii, quibus etiam jus ferendi suffragium in Concilio pleno conceditur, postquam electi fuerint, de servandis Achademix Constitutionibus & Statutis ad suum officium pertinentibus palam jure jurando se obstringant; eurentque insuper diligentius, quae inter Scholares sibi commissos emendatione digna deprehenderint, ad Achademix Judicem incunctanter deferre; eumque ex officio, quoties noctu compita aut aedes Scholarium invaserit, sociare debent. Quod tamen nec crebro, nec sine magna causa Consiliiis Judex injunget. Illos vero nunquam per se dumtaxat hoc munus obire patiat, ne inconsulta nimis ceteroquin Juventus temere in pericula conjiciatur.

TI-

TITULUS V.

De Professoribus Grammaticae Latinae, & Graecae.

Norma Scholasticum S. J. servanda.

Qui sine Auditoribus admittendi.

Personae deputanda, quae strepitus componat, ac de Magistro Grammaticae inquirat.

Cursus Studii Grammaticae quatuor annis absolvendus quo disponi debeat ordine.

§.6. Discipuli omnes in quatuor Classes distributi, latinam linguam gradatim a primo ad quartum annum a Grammaticae Praeceptoribus doceantur; qui sedulo incumbant, ne quid in his primoribus literarum exercitationibus, & teneriori scientiarum tyrocinio, quod utile visum fuerit, praetermittant; atque ut in docendo non praeposterus ordo; sed certa regula adhibeatur; norma Scholarum Societatis Jesu adamusim servanda praefigatur.

Plerique ex hisce felicioris & praestantioris ingenii, linguae etiam Graecae rudimentis imbuantur, qui caeteris ejusdem classis Condiscipulis, literas dumtaxat latinas excellentibus, confessu in Achademix functionibus praecedant.

Eos dumtaxat Auditores admitti liceat, qui primis literarum elementis, recte legendi scilicet, scribendique regulis sint edocti, & Christianae Fidei rudimentis congruenter instructi.

Diffinitorum Concilium personam aliquam idoneam deputabit, cujus munus sit, Pueros nondum scholas ingressos saepe in vestibulo jurgiiis perstreptentes componere, & diligentius inquirere, an Magistri Grammatices ex praescripto Achademix doceant, servatis rite temporum intervallis; multam, alioquin subituri, ut reliqui Achademix professores. Quidquid vero multa nomine deberi contigerit, ex anni salario detrahatur Societatis Jesu Reftori persolvendo.

Primo anno Magister Auditores suos diligenter edoceat ex arte Nebrisenfi declinationum conjugationumque Regulas, usque congruam exercitationem subjungat; Graeca vero Grammatica imbuendis, legendi rationem praescribat, & vim divisionemque Graecanarum literarum, mox articulorum declinationes, & pleraeque, alias praesertim faciliores, demonstrat usque ad eas, quas Graeci contractas appellant.

Anno secundo crebriori praehudio Discipulos, in re superioris anni versatos, ad nominum genera, verborumque praeterita solerter addiscenda promoveat; & regulas ipsas, quas memoriter callere debent, frequenter construere jubeat. Graecae autem linguae studiofis declinationes contractas, etheroclitia, pronomina, & primas barytonorum verborum conjugationes, qua par sit, perspicuitate explicabit.

Tam primo autem quam altero anno Magistri Auditores suos utilioribus tam latinae quam Graecae linguae exercitamentis frequenter accant, & diligenter informant.

Anno tertio universam Nebrisensem artem, quae Orationis partes amplectitur, diligenter Praeceptor persequatur, atque perficiat, mox Torrellae Syntaxim ageressurus. Selectiores autem vel Tullii vel Sancti Hieronymi Epistolas quotidiana exercitatione,

tractandas interpretabitur, monebitque identidem, qua ratione eas, quas didicerint regulas, tamquam in Archetypo Discipuli facilius deprehendant. Absolvat quoque pro Graecis Coniugationes Barytones. Insuper explanet verba circumflexa, & desinentia in ur, addita quoque alicujus Graeci Scriptoris praefatione, & constructione, ut facilius Praeceptorum usum, quae sibi tradita sunt, Discipuli addiscant.

Quarto denique anno majori Auditorum utilitati & profectui omnibus numeris expletam latine Syntaxeos seriem exponat; Qui crebris praeludant declamationibus; Oratores quoque & Historicos probatae latinitatis praemanibus habeant continenter. Extemporales etiam lucubrationes ter saltem hebdomadam Magistro praescribente contendant; quae pariter, ut ad Orthographiae Regulas exacte sint, sedulo curandam erit. Usus autem latino sermone colloquendi sit inter Discipulos & Praeceptores in ipsis Gymnasis assiduus. Non dispari studio Graecae etiam linguae studiosi auctores aliquos percurrant diligentius, in quibus Graecanici Sermonis structuram animadvertant; & varias, quas insigniores praesertim scriptis suis dialectos inferuerint, Doricam scilicet, Eolicam, Jonicam, & Atticam, Magistro facem praeserente, deprehendant. Penum aliquod, veluti preces, quae usu sunt in Ecclesia exercitationis gratia Graeco donent Idiomate, aut eadem paraphrastica in latinum vertant, & Luciani Dialogos, vel Sanctorum Chryostomi, & Basilii fragmenta quaedam ad libitum Praeceptoris.

Libri semel praescripti non immutentur, quod etiam in illis servabitur, qui ad humaniorum literarum disciplinam pertinent.

Libri semel praescripti non immutentur, quod etiam in illis servabitur, qui ad humaniorum literarum disciplinam pertinent.

In his quatuor Grammaticae classibus per annum ultra canicularium dierum intervalla, quae permittuntur, docendi munus intermittere non liceat; reliquo tamen aetivo tempore erit statas docendi horas decurtari, aut cessationem pomeridianam jubere poterit Cancellarius. In quavis hebdomada, si festus praeter Dominicum, non occurrat, die Jovis a Lectionibus vacent. Singulis vero lectionum diebus binas ante, totidemque cum dimidia post meridiem, horas docendo, citius aut serius ad Scholasticum nutum pro anni tempore incohandas.

De horis Studii, ac vacationibus.

Ut Grammatices studiosi a prima ad alteram, & deinceps classem digne ascendant, quod bis vel ter in singulos annos fieri debet, coram Professoribus, altero Sacrae Theologiae, altero Juris Canonici anniversaria in studiorum instauratione ab Achademio Concilio destinandis, examen habeatur, cui pariter Reftor Societatis Jesu Collegii Cervariensis interfuit, qui jure jurando se obstringant, munus hoc juxta Achademix sanctiones, & conscientiae normam expleturos, & diligenter exquirant e re nata Alumnorum progressum, num videlicet possint utiliter ad superiorem classem promoveri.

Examen promovendorum ad superiorem classem.

Qui inhabilis compertus fuerit, in eadem